

Nr 427.

Av herr **Jonsson** i Risinge m. fl., i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 214, angående älgjaktens ordnande m. m.*

I proposition nr 214 har Kungl. Maj:t berett riksdagen tillfälle att yttra sig över förslag till älgjaktens ordnande samt hemställt om riksdagens medgivande att uttaga vissa avgifter för bidrag till ersättning för skadegörelse av älg å gröda.

Propositionens viktigaste nyhet är, att i avseende å större sammanhängande områden, å vilka jaktvård bedrives, möjlighet skall öppnas att efter särskilt tillstånd under en något utsträckt jakttid (högst fjorton dagar) utgallra de djur, som av en eller annan anledning böra bortskjutas. De särskilda tillstånden skulle meddelas av vederbörande länsstyrelse och en avgift av 25 kronor förskottsvis uttagas för varje älg, som det särskilda jakttillståndet avser; influtna avgifter skulle användas för utbetalande av bidrag till lindrande av vissa skador av älg.

Departementschefen ansluter sig i huvudsak till det i propositionen refererade s. k. Örebroförslaget men biträder icke detsamma i vad det avser stadgande av en mycket kort för hela riket gällande allmän jakttid för älg, förslagsvis två dagar, utan har funnit de fördelar, som ur jaktvårdssynpunkt möjligen skulle stå att vinna härav, mer än väl uppvägas av de olägenheter, som ur andra synpunkter äro att befara av en alltför snävt tillmätt allmän jakttid. Det kan befaras, framhåller departementschefen bl. a., att en allmän jakttid på allenast två dagar skall i vissa fall visa sig vara otillräcklig att förhindra älgarnas tillväxt i en omfattning, som ur jord- och skogsbrukets synpunkter icke är önskvärd, varför den allmänna jakttidens längd lämpligen bör tillsvidare bestämmas i den ordning och efter de grunder, som nu tillämpas i fråga om fridlysningstidernas fastställande.

Man torde kunna draga i tvivelsmål, huruvida möjligheterna till utsträckt jakttid för innehavare av större jaktområden äro av sådant värde, att grunden för nuvarande bestämmelser därför bör sönderbrytas. Med säkerhet kan förutses, att undantagsbestämmelserna komma att av de många mindre skogsägarna betraktas som en orättvisa, då de onekligen försättas i ett betydligt sämre läge beträffande älgjakten än de stora godsens och bolagens jakträttsinnehavare. Då meningen är att genom den

utsträckta jakttiden begränsa älgstammen så mycket som är erforderligt ur skogs- och jordbrukssynpunkt, utan onödigt hård beskattning av villebrådet, torde det vara tvivelaktigt, om det åsyftade resultatet verkligen kan uppnås på denna väg. Bland annat kunna jaktvårdssammanslutningarna — sedan de själva erhållit möjlighet att göra sig oberoende av den allmänna jakttiden — bli benägna att bidra till att den allmänna jakttiden blir den kortast möjliga, varigenom den av departementschefen utmönstrade bestämmelsen om en mycket snävt tillmätt allmän jakttid på omvägar realiserar. Att innehavare av större jaktområden favoriseras och de mindre skogsägarna så gott som utestängas från möjligheten att tillgodogöra sig villebrådet på sina marker, kommer av de sistnämnda att betraktas som obehörigt intrång i deras äganderätt. Sammanslutningar enligt 9 § jaktlagen torde åtminstone för närvarande sakna större betydelse och kunna därför i detta sammanhang lämnas ur räkningen. Å andra sidan bli de avgifter, som föreslagits för den särskilda jakträttens utnyttjande, icke tillräckliga för reglering av de skador å gröda, som förorsakas i trakter med rikligt älgbestånd.

Gällande bestämmelser ge enligt vår mening tillräckliga möjligheter att skydda älgstammen genom begränsning av jakttiden för varje län i överensstämmelse med tillgången på älg; felbedömningar härvidlag kunna utan större olägenheter rättas, och jaktvårdssammanslutningarna ha här tillfälle att göra sina synpunkter gällande. Däremot anse vi inrättandet av en s. k. älgskadefond vara av behovet påkallat, då av älg förorsakade skador å gröda mångenstädes kunna bli mycket kännbara, särskilt för mindre jordbrukare.

I åtskilliga yttranden över 1925 års riksdagsskrivelse rörande skadegörelse av älg förordades, såsom anföres i propositionen, upptagande av en avgift av 25 kronor för varje skjuten älg, att tillföras en hela riket omfattande älgskaderegleringsfond. Genom att uttaga en dylik avgift för samtliga fällda älgar och icke blott, som Kungl. Maj:t föreslagit, för älgar fällda efter särskilt tillstånd, skulle regleringsfonden kunna uppbringas till en storlek, som möjliggjorde utbetalande av ersättningar i någorlunda proportion till skadegörelserna. Avgifternas uttagande genom det allmännas försorg skulle måhända även underlätta beivrandet av olovlig jakt å enskild mark samt sålunda bidra till älgstammens skyddande.

Sättet för avgifternas upptagande torde böra fastställas av Kungl. Maj:t; bidrag ur fonden synas kunna utgå i huvudsaklig överensstämmelse med i propositionen för bidrag ur älgskadefonden uppdragna riktlinjer.

I anslutning till det anförda få vi hemställa,

att riksdagen måtte, med avstyrkande av de av Kungl. Maj:t i proposition nr 214 framlagda grunderna för älgjaktens ordnande i vad angår utsträckt jakt-

tid för vissa områden, medgiva uttagande av en avgift av 25 kronor för varje skjuten älg för bidrag till lindrande i vissa fall av skada av älg å gröda.

Stockholm den 14 april 1931.

Oscar Jonsson,
Risinge.

M. L. Petersson,
Broaryd.

C. O. Johanson,
Huskvarna.

Hjalmar Svensson,
Grönvik.

Nils Persson.

Harald Andersson
i Dunker.

Stockholm, den 14 april 1931.